

Sygn. akt V CSK 280/15

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku A. F.
przy uczestnictwie T. S.A. w K.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 listopada 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczynie
od postanowienia Sądu Okręgowego w Opolu
z dnia 25 lutego 2015 r., sygn. akt II Ca 1184/14,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od wnioskodawczynie na rzecz uczestniczki kwotę
120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko wtedy, gdy skarżący powoła i uzasadni istnienie przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach może zostać oparte rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnioskodawczyni A.F. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Opolu wydanego w dniu 25 lutego 2015 r. w sprawie z udziałem T. S.A. w K. o ustanowienie służebności przesyłu.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ponieważ, zdaniem skarżącej, Sąd drugiej instancji nieprawidłowo uznał, że tzw. decyzja wywłaszczeniowa wywołuje skutki w sferze prawa wnioskodawczyni i ma charakter trwały pomimo tego, że brak jest dowodu jej doręczenia poprzednikom prawnym wnioskodawczyni, sama natomiast decyzja nie identyfikuje aktualnych w chwili wydania decyzji właścicieli nieruchomości ani samej nieruchomości. Ponadto Sąd drugiej instancji zmienił rozkład ciężaru dowodu, uznając, że to wnioskodawca ma wykazać okoliczności negatywne – fakt nieotrzymania odszkodowania. Sąd rozszerzył skutki prawne decyzji wywłaszczeniowej na podmiot, który w tej decyzji nie został zindywidualizowany. W ocenie skarżącej nie jest też możliwe odtworzenie toku rozumowania Sądu drugiej instancji przy rozpatrywaniu apelacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jako przesłankę wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, powinien w oddzielnym wywodzie

prawnym wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, tj. oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, bez potrzeby głębszej analizy oraz, że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w Sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.; z dnia 20 czerwca 2007 r., II CSK 184/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2012 r., III CSK 121/12, niepubl.; z dnia 4 grudnia 2012 r., I CSK 302/12, niepubl.; z dnia 11 marca 2014 r., III SK 65/11, niepubl.).

Skarżąca nie wykazała oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w rozumieniu powyżej wskazanym. Zagadnienia dotyczące zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści przesyłu, a także ustanowienia służebności przesyłu na podstawie art. 305¹ k.c. były wielokrotnie przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego. Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 8 kwietnia 2014 r. III CZP 87/13 (OSNC 2014, nr 7-8, poz. 68) wyjaśnił, że wykonywanie uprawnień w zakresie wynikającym z decyzji wydanej na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości, stanowiącej tytuł prawny do ich wykonywania, nie prowadzi do nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednocześnie przyjmuje się, że decyzja wydana na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości, będąca samoistnym tytułem prawnym do wykonywania obsługi linii energetycznej, stanowi przeszkodę do ustanowienia służebności przesyłu obciążającej nieruchomość na podstawie art. 305¹ i 305² k.c. (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2015 r., III CSK 123/14, niepubl.; z dnia 17 grudnia 2008 r., I CSK 171/08, niepubl.; uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2014 r., III CZP 107/13, OSNC 2015, nr 3, poz. 29). W powołanej uchwale z dnia 8 kwietnia 2014 r. Sąd Najwyższy wskazał, że z decyzji wydanej na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości wynikają uprawnienia o charakterze administracyjnym nazywane szczególną służebnością ustawową. Wyjaśnił, że wydanie takiej decyzji prowadziło do trwałego ograniczenia prawa własności nieruchomości, gdyż sprawia, że jej właściciel ma obowiązek znoszenia stanu faktycznego ukształtowanego przebiegiem urządzeń przez strefę, w której było lub

mogło być wykonywane jego prawo (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2010 r., III CZP 116/09; wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 9 stycznia 2008 r., II CSK 432/07; z dnia 9 marca 2007 r., II CSK 457/06, „Monitor Prawniczy” 2007, nr 7, s. 339; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2007 r., II CSK 156/07, OSNC 2008, nr 9, poz. 103.). Podnoszone w skardze okoliczności związane z treścią decyzji „wywłaszczeniowej” w zakresie indywidualizacji właścicieli i ich nieruchomości pozostają w sferze ustaleń faktycznych a według Sądu drugiej instancji decyzja była skierowana do poprzednich właścicieli przedmiotowej nieruchomości. Ponadto jak przyjął ten Sąd, decyzja ta była prawomocna. Z kolei zarzuty dotyczące rozkładu ciężaru dowodu w zakresie uzyskania odszkodowania nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia opartego na założeniu przysługiwania uczestnikowi uprawnień odpowiadających treścią służebności przesyłu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 520 § 2 k.p.c.